Dosarul nr.4r-5238/23 Judecătoria Chișinău, (sediul Buiucani)
4-24046718-02-4r-09122024 Judecător Tatiana Bivol

D E C I Z I E
În numele legii

08 mai 2025 mun. Chişinău
Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecător: Ion Bulhac
Judecători: Svetlana Vîșcu și Marcel Popescu

examinînd în şedinţă publică, /fără prezența părților/ în ordine de recurs, recursul declarat de către reprezentanții recurentei Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, Leonid Bacilo și Ion Moraru împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 01 noiembrie 2024 prin care, a fost anulat procesul verbal cu privire la constravenție seria INST nr. 00083 din 19 aprilie 2024 contravențional în privința S.R.L. „PANFIL GRUP" învinuită de comiterea contravenției, prevăzute de art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul Contravențional. A fost încetat procesul contravențional în privința S.R.L. „PANFIL GRUP" învinuită de comiterea contravenției, prevăzute de art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul Contravențional, din lipsa faptului contravenției.

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

C O N S T A T Ă:

S.R.L. „PANFIL GRUP" (adresa în mun. Chișinău, str. Primar Gherman Pântea nr. 100), este învinuită de faptul că la 09 decembrie 2022 a fost întocmit proces-verbal de control nr. PV-AST-2022-00842 prin care s-a constatat că Primăria mun. Chișinău a autorizat construcția (bloc locativ) cu regim de înălțime D+P+2E-2M. În realitate s-a construit cu regim de înălțime D+D+4E. La agentul economic SRL „PANFIL GRUP" a fost întocmit plan de remediere conform art. 461 Cod contravențional, pentru ziua de 19 aprilie 2024, încălcările nu au fost înlăturate, abateri de la documentația de proiect ce contravine art. 16 din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție și art. 22-24 din Legea 721/1996 privind calitatea în construcție.

În baza procesului verbal cu privire la contravenție nr. 00083 din 19 aprilie 2024, acţiunile SRL „PANFIL GRUP” au fost încadrate de agentul constatator în baza art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul contravenţional.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 01 noiembrie 2024, a fost anulat procesul verbal cu privire la constravenție seria INST nr. 00083 din 19 aprilie 2024 contravențional în privința S.R.L. „PANFIL GRUP” învinuită de comiterea contravenției, prevăzute de art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul Contravențional. A fost încetat procesul contravențional în privința S.R.L. „PANFIL GRUP” învinuită de comiterea contravenției, prevăzute de art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul Contravențional, din lipsa faptului contravenției.

Nefiind de acord cu hotărîrea nominalizată, reprezentanții recurentei Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, Leonid Bacilo și Ion Moraru a declarat recurs solicitînd admiterea cererii de recurs, a casa hotărîrea, cu rejudecarea și cu adoptarea unei noi hotărîri.

În motivarea recursului nominalizat s-au invocat următoarele motive:

-în fapt, INST împuternicit cu misiunea de asigura implementarea politicii statului în domeniile stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 391/2023, a examinat nenumăratele adresări parvenite în adresa Inspectoratului privind construcţia imobilului din str. Primar Gherman Pîntea nr. 100 mun. Chişinău construit în baza actelor permisive eliberate de primăria mun. Chişinău;

- în rezultatul ieşirii la faţa locului, a fost întocmit procesul verbal de control nr. PV-AST-2022-00842 prin care s-a constatat, că Primăria mun. Chişinău autorizat construcţia unui bloc locativ cu regimul de înălţime D+P+2E+2M pe când în realitate a fost construit un bloc locativ cu regimul de înălţime D+P+4E, fără a fi făcute careva schimbări în actele permisive. Fiind întocmit un plan de remediere, la data de 19 aprilie 2024 s-a constatat că neconformităţile depistate anterior nu au fost înlăturate, fiind întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie în privinţa SRL „ PANFIL GRUP “ nr. 00083 din 19 aprilie 2024 în baza art. 177 alin. (4) lit. c) Cod contravenţional, care stipulează că încălcarea legislaţiei în domeniul construcţiilor, manifestată prin executarea lucrărilor de construcţie, reconstrucţie, demolare, modificare , transformare, modernizare şi consolidare care pot afecta exigenţele esenţiale , fără autorizaţie de construire sau proiect, în bază de proiecte neverificate, necoordonate neavizate , neaprobate în modul stabilit , cu încălcarea proiectului sau autorizaţiei de construire se sancţionează;

- instanţa de fond remarcă, că agentul constatator nu a anexat careva probe, ce ar demonstra, când concret a fost săvârşită contravenţia, însă nici până la moment construcţia din str. Primarul Gherman Pântea 100, mun. Chişinău nu este recepţionată, iar faptul că blocul în cauză de facto a depăşit normativ NCM C.01.10:2016 Clădiri civile, Proiectarea şi construcţia mansardelor, Mansardă (etaj

mansardat) Etaj funcţional al clădirii cuprins între acoperişul în pantă şi ultimul nivel al acestei clădiri, care asigură respectarea cerinţelor de siguranţă, protecţie şi confort corespunzătoare utilizării specifice (de locuire sau genului de activitate) şi se include în numărul de niveluri supraterane. înălţimea interioară a mansardei lîngă pereţii exteriori, de la pardosea şi pînă la tavan, nu va depăşi 1,6 m, înălţimea de proiect cu cm, construind înălţimea de 2,3 metri în loc de 1,60 m, după cum prevede proiectul, constituie o încălcare, nu a fost respectat Autorizaţia de construire nr. 494 din 22.08.2012 cu regimul de înălţime şi nerespectarea documentaţiei de proiect nr. 05/12-1, fapt ce contravine art. 16 al Legii 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcţie, în cazul în care, pe perioada executării lucrărilor de construcţie, în documentaţia de proiect se operează modificări care pot afecta prescripţiile stabilite în cadrul regimului arhitectural-urbanistic al certificatului de urbanism pentru proiectare (capacitatea construcţiei, alinierea construcţiei faţă de străzile adiacente şi distanţele între construcţii, înălţimea construcţiei, procentul de ocupare a terenului, coeficientul de utilizare a terenului), este obligatorie obţinerea unui nou certificat de urbanism pentru proiectare şi a unei noi autorizaţii de construire în condiţiile prezentei legi, cu sistarea necondiţionată a lucrărilor pînă la obţinerea noii autorizaţii;

- procesul verbal cu privire la contravenţie prin sine însuşi constituie o probă care indică asupra vinovăţiei persoanei vinovate, cu atât mai mult , circumstanţele în cauză fiind conţinute în instanţă de agentul constatator, iar persoana învinuită în săvârşirea contravenţiei nu a negat, ci a justificat în cadrul şedinţei de judecată cauza încălcării actelor permisive, respectiv fiind demonstrarea săvârşirii contravenţiei;

- instanţa eronat concluzionează că copiile documentaţiei de proiect nu sunt relevante şi pertinente cauzei , deoarece acestea se referă la proiectarea obiectului, însă instanţa nu face legătura cauzală între proiect şi actele permisive, procesul verbal cu privire la contravenţie conţinând în sine şi actul de inspectare la faţa locului cu lămuririle persoanei în privinţa căreia este întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie;

- nu poate fi reţinut argumentul instanţei, că studiind actele permisive, proiectul şi blocul locativ cu ieşire la faţa locului şi constatând anumite neconformităţi, care nu sunt negate de persoana supusă controlului, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie chipurile nu a ţinut seama de toate circumstanţele cauzei şi nu a stabilit careva probe la dosar ce ar proba învinuirea adusă şi a dat o interpretare eronată prevederilor normei contravenţionale;

- instanţa, chipurile nu a putut reţine starea de fapt invocată de către agentul constatator , necitând la faptul, că contravenientul a explicat in şedinţa de judecată cu lux de amănunte cauza nerespectării certificatului de urbanism şi a autorizaţiei de construire, ce a dus în consecinţă la încălcarea regimului de înălţime, învinuirea

adusă fiind bazată nu pe presupuneri, cum apreciază instanţa, ci pe fapte constatate de către agentul constatator.

În temeiul prevederilor art.471 Cod Contravențional, alin. (1) recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. (2) Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei. (3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces.

Examinând materialele cauzei contravenţionale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul Penal constată, că recursul urmează a fi admis, conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.2 lit. c) din Codul contravenţional, cu casarea în totalitate a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei în primă instanţă pe motiv, că este necesară administrarea de probe suplimentare.

Totodată, Colegiul Penal conchide, că reieşind din prevederile art. 473 alin.(1) pct. 2 Cod contravenţional, se atestă că, instanţa de recurs urmează a adopta una dintre următoarele decizii: să admită recursul, să caseze hotărârea atacată, şi să dispună rejudecarea cauzei în primă instanţă, neprevăzându-se dreptul de a judeca cauza potrivit modului instanţei de fond, efect ce impune instanței de recurs casarea hotărârii şi remiterea cauzei la o nouă rejudecare.

De asemenea, Colegiul penal reiterează, că în conformitate cu prevederile art.458 Cod contravențional, la examinarea cauzei contravenţionale în fond, instanţa de judecată urma să soluţioneze următoarele chestiuni: caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei, în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei, iar instanța de recurs urmează în acest context să verifice dacă instanța de fond a respectat aceste condiții ce duc la legalitatea și temeinicia hotărîrii emise.

În temeiul prevederilor art.462 alin. (1) Cod Contravențional, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată.

Verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii primei instanțe, Colegiul Penal constată că deși prima instanță își întemeiază concluzia și aprecierea circumstanțelor de fapt a cauzei prin prisma normelor legale care statuează că, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau

agravante, instanța emite o hotărîre care nu este clară și temeinică, fiind contrară circumstanțelor cauzei și normelor legale ce guvernează speța dedusă judecății.

Colegiul penal reține că, S.R.L. „PANFIL GRUP” (adresa în mun. Chișinău, str. Primar Gherman Pântea nr. 100), este învinuită de faptul că la 09 decembrie 2022 a fost întocmit proces-verbal de control nr. PV-AST-2022-00842 prin care, s-a constatat că Primăria mun. Chișinău a autorizat construcția (bloc locativ) cu regim de înălțime D+P+2E-2M. În realitate s-a construit cu regim de înălțime D+D+4E. La agentul economic S.R.L. „PANFIL GRUP” a fost întocmit plan de remediere conform art. 461 Cod contravențional, pentru ziua de 19 aprilie 2024, încălcările nu au fost înlăturate, abateri de la documentația de proiect ce contravine art. 16 din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție și art. 22-24 din Legea 721/1996 privind calitatea în construcție.

În baza procesului verbal cu privire la contravenție nr. 00083 din 19 aprilie 2024, acţiunile S.R.L. „PANFIL GRUP” au fost încadrate de agentul constatator în baza art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul contravenţional.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 01 noiembrie 2024, a fost anulat procesul verbal cu privire la constravenție seria INST nr. 00083 din 19 aprilie 2024 contravențional în privința S.R.L. „PANFIL GRUP” învinuită de comiterea contravenției, prevăzute de art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul Contravențional. A fost încetat procesul contravențional în privința S.R.L. „PANFIL GRUP” învinuită de comiterea contravenției, prevăzute de art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul Contravențional, din lipsa faptului contravenției.

Colegiul Penal consideră că, în prezenta speță, instanța de fond nu s-a expus suficient asupra procesul verbal cu privire la contravenție seria INST nr. 00083 din 19 aprilie 2024 contravențional în privința S.R.L. „PANFIL GRUP” învinuită de comiterea contravenției, prevăzute de art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul Contravențional, în raport cu materialele cauzei.

Colegiul penal consideră că, o apreciere superficială şi unilaterală a probelor materiale, fără a fi dată o apreciere cuvenită argumentelor invocate de către agentul constatator al Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică şi înscrisurilor anexate la dosar, fapt ce vine în contradicției cu normele de drept procedural. Or, conform prevederilor art. 462 alin. (4) CC, în partea descriptivă a hotărârii se indică circumstanţele constatate în judecarea cauzei, probele pe care se întemeiază concluzia şi argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, normele de care s-a călăuzit instanţa.

Respectiv în speţa dedusă judecății, este cert faptul că soluţia instanţei de fond nu conţine o argumentare clară şi bine întemeiată din care să rezulte procesul adoptării şi deliberării soluţiei la care s-a ajuns.

Instanţa de fond remarcă, că agentul constatator nu a anexat careva probe, ce ar demonstra, când concret a fost săvârşită contravenţia, însă nici până la

moment construcţia din str. Primarul Gherman Pântea 100, mun. Chişinău nu este recepţionată, iar faptul că blocul în cauză de facto a depăşit normativ NCM C.01.10:2016 Clădiri civile, Proiectarea şi construcţia mansardelor, Mansardă (etaj mansardat) Etaj funcţional al clădirii cuprins între acoperişul în pantă şi ultimul nivel al acestei clădiri, care asigură respectarea cerinţelor de siguranţă, protecţie şi confort corespunzătoare utilizării specifice (de locuire sau genului de activitate) şi se include în numărul de niveluri supraterane. înălţimea interioară a mansardei lîngă pereţii exteriori, de la pardosea şi pînă la tavan, nu va depăşi 1,6 m, înălţimea de proiect cu cm, construind înălţimea de 2,3 metri în loc de 1,60 m, după cum prevede proiectul, constituie o încălcare, nu a fost respectat Autorizaţia de construire nr. 494 din 22.08.2012 cu regimul de înălţime şi nerespectarea documentaţiei de proiect nr. 05/12-1, fapt ce contravine art. 16 al Legii 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcţie, în cazul în care, pe perioada executării lucrărilor de construcţie, în documentaţia de proiect se operează modificări care pot afecta prescripţiile stabilite în cadrul regimului arhitectural-urbanistic al certificatului de urbanism pentru proiectare (capacitatea construcţiei, alinierea construcţiei faţă de străzile adiacente şi distanţele între construcţii, înălţimea construcţiei, procentul de ocupare a terenului, coeficientul de utilizare a terenului), este obligatorie obţinerea unui nou certificat de urbanism pentru proiectare şi a unei noi autorizaţii de construire în condiţiile prezentei legi, cu sistarea necondiţionată a lucrărilor pînă la obţinerea noii autorizaţii.

Procesul verbal cu privire la contravenţie prin sine însuşi constituie o probă care indică asupra vinovăţiei persoanei vinovate, cu atât mai mult , circumstanţele în cauză fiind conţinute în instanţă de agentul constatator, iar persoana învinuită în săvârşirea contravenţiei nu a negat, ci a justificat în cadrul şedinţei de judecată cauza încălcării actelor permisive, respectiv fiind demonstrarea săvârşirii contravenţiei.

Instanţa eronat concluzionează că copiile documentaţiei de proiect nu sunt relevante şi pertinente cauzei, deoarece acestea se referă la proiectarea obiectului, însă instanţa nu face legătura cauzală între proiect şi actele permisive, procesul verbal cu privire la contravenţie conţinând în sine şi actul de inspectare la faţa locului cu lămuririle persoanei în privinţa căreia este întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie.

Nu poate fi reţinut argumentul instanţei, că studiind actele permisive, proiectul şi blocul locativ cu ieşire la faţa locului şi constatând anumite neconformităţi, care nu sunt negate de persoana supusă controlului, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie chipurile nu a ţinut seama de toate circumstanţele cauzei şi nu a stabilit careva probe la dosar ce ar proba învinuirea adusă şi a dat o interpretare eronată prevederilor normei contravenţionale.

La fel instanţa, chipurile nu a putut reţine starea de fapt invocată de către agentul constatator, necitând la faptul, că contravenientul a explicat in şedinţa de judecată cu lux de amănunte cauza nerespectării certificatului de urbanism şi a autorizaţiei de construire, ce a dus în consecinţă la încălcarea regimului de înălţime, învinuirea adusă fiind bazată nu pe presupuneri, cum apreciază instanţa, ci pe fapte constatate de către agentul constatator.

Instanța de fond nu a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, iar hotărîrea instanţei nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia, ceea ce constituie temei pentru înaintarea recursului în conformitate cu art. 466, lit. d) Cod contravenţional.

Or, elucidarea tuturor împrejurărilor menţionate are o mare importanţă la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanţa de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural şi dreptul la un proces echitabil, care neapărat serveşte drept temei pentru anularea hotărârii atacate şi remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiaşi judecătorie, în alt complet de judecată.

La o nouă examinare a cauzei, instanţa de fond ar trebui să aprecieze chestiunea privind corespunderea formei legale a actului emis de către reprezentantul organului de constatare, dacă ultimul a examinat cauza sub toate aspectele, în volum deplin, circumstanțe pe care instanța de fond la o nouă examinare urmează să le aprecieze.

Mai mult, Colegiul Penal constată că concluziile formulate în Hotărârea instanţei de fond se apreciază ca fiind generale, fără a se lua în considerare circumstanţele de fapt şi de drept conţinute în materialele dosarului contravențional.

Astfel, aceste circumstanțe denotă că instanța de fond nu a ținut cont de toate circumstanțele speței, iar probele anexate la materialul contravențional nu au fost analizate corespunzător prin prisma normelor invocate mai sus.

Respectiv, aceste stări de fapt impun concluzia că instanța a examinat cauza superficial, nefiind clar pe care probe se bazează soluția adoptată în speță.

CEDO, în speța Luka contra României a evidențiata că art. 6 implică faptul că deciziile instanţelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părţile au fost ascultate şi să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiţiei. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanţei” obligaţia de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părţilor, cu excepţia cazului în care se apreciază relevanţa acestora şi fără a fi înţeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Ţărilor de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 şi 61). Curtea evidenţiază că trebuie să se ţină seama de relevanţa şi incidenţa argumentului sau motivului cu privire la care instanţa nu s-a pronunţat la

încheierea cauzei [Jahnke şi Lenoble împotriva Franţei (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; şi Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006].

Nepronunţarea instanţei asupra acestor argumente echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, iar decizia urmează a fi casată cu rejudecarea cauzei, întrucât asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanţa de recurs, care nu este în drept de a da o nouă apreciere probelor din dosar şi în instanţa de recurs nu poate fi satisfăcută cerinţa părţii de a administra noi probe.

Subsecvent celor enunțate, din considerentele menţionate supra şi având în vedere faptul, că prima instanţă nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea pricinii, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluţionarea eronată a pricinii nu poate fi corectată în instanţa de recurs, iar acest fapt constituie temei de remitere a pricinii la rejudecare în prima instanță, Colegiul Penal consideră necesar de a admite recursul declarat, a casa hotărîrea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 01 noiembrie 2024 şi a remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanţă, în alt complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) p.2) lit. c) Cod Contravenţional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de către reprezentanții recurentei Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, Leonid Bacilo și Ion Moraru.

Se casează hotărîrea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 01 noiembrie 2024, prin care a fost anulat procesul verbal cu privire la constravenție seria INST nr. 00083 din 19 aprilie 2024 contravențional în privința S.R.L. „PANFIL GRUP” învinuită de comiterea contravenției, prevăzute de art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul Contravențional. A fost încetat procesul contravențional în privința S.R.L. „PANFIL GRUP” învinuită de comiterea contravenției, prevăzute de art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul Contravențional, din lipsa faptului contravenției şi a remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanţă, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Ion Bulhac

Judecători: Svetlana Vîșcu

Marcel Popescu